

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14668

Tarih : 23.10.2025

36090

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Zeki İRMEZ
Şırnak Milletvekili

Türkiye'de cezaevlerinde siyasi mahpusların uğradığı ağır hak ihlalleri, işkence ve kötü muamele uygulamaları sonlanmak bir yana, artarak devam etmektedir. Bu ihlallere, verdikleri kararlarla diğer kamu kurumları da dolaylı biçimde “destek çıkmaktadır.”

Marmara Cezaevi'nden Kırşehir S Tipi Cezaevi'ne sevk edilen, ardından Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne götürülen mahpus Emre ERDEM, cezaevinde maruz kaldığı fiziksel şiddetle gündeme gelmiştir. Görevli gardiyanların “Guantanamo'ya hoş geldin”, “İmralı 1 burası 2” gibi ifadelerle onur kırıcı ve psikolojik şiddet içeren fiillerde bulunduğu kamuoyuna yansımıştır.

Ağır hasta bir mahpus olan Emre ERDEM'in bir gözünde tamamen görme kaybı bulunmaktadır. Ayrıca ileri seviye vertigo ve kemik çürümesi hastalıkları mevcuttur. Sağ kalça uyluk kemiğindeki çürümenin son evreye ulaştığı, hastane tetkikleriyle belgelenmiştir.

13 Kasım 2014 tarihinde Bingöl Devlet Hastanesi'nde yapılan muayenelerde, ERDEM'in görme ve kas-iskelet sisteminde ciddi problemler saptanmış, zihinsel/ruhsal davranış bozukluğu teşhisi konulmuş ve engellilik oranı ile tüm vücut fonksiyon kaybı %71 olarak belirlenmiştir.

Çiğli Bölge Eğitim Hastanesi tarafından 26 Temmuz 2017'de verilen raporda, süregelen hastalıklar yeniden değerlendirilmiş ve engellilik oranı %74 olarak tespit edilmiştir. Aradan 16 ay geçtikten sonra aynı hastanede 28 Kasım 2018 tarihli raporda da mevcut hastalıkların devam ettiği belirtilmiş ve engellilik oranı %64 olarak kayda geçmiştir.

Üç farklı tarihte ve iki ayrı devlet hastanesi tarafından düzenlenen bu raporlar, Emre ERDEM'in kronik ve ilerleyici hastalıklarının, onun yaşamını tek başına sürdüremeyecek düzeyde olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Buna karşın Kırşehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin 18 Ağustos 2025 tarihli sağlık raporunda, mahpusun hapis cezasının infazının hayatı için tehlike teşkil etmediği, ağır hastalık ve engellilik durumunun saptanmadığı ve yaşamını tek başına sürdürebileceği yönünde değerlendirme yapılmıştır.

Bu rapor, açık biçimde skandal niteliği taşımaktadır. Daha önceki devlet hastanelerinin tespit ettiği ağır sağlık sorunları ve engellilik durumu yok sayılmış; bilimsel ölçütlerden uzak, siyasi ön yargılarla hazırlanmış bir belge ortaya konmuştur. Bu yaklaşım, iktidarın cezaevleri üzerindeki politikalarının tıp alanındaki karar süreçlerini dahi belirlediğini göstermektedir. Cezaevlerindeki politik uygulamalar, sağlık kurumlarının kararlarını doğrudan etkilemekte; tıbbın bilimsel ilkeleri ve etik sorumlulukları siyasi baskılar altında görmezden gelinmektedir. Siyasi mahpuslara yönelik tüm bu uygulamalar ve kararlar, Türkiye'deki anti-demokratik siyasal atmosferin bir yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır.

Emre ERDEM ve diğer hasta tutsaklara acilen uluslararası hukuk normları uygulanmalı, örtük bir biçimde yürürlükte olan siyasi mahpusları normlardan istisna tutma veya normları mahpusların aleyhinde keyfi yorumlama-uygulama hali ortadan kaldırılmalıdır.

Bu bağlamda:

- 1) Hasta mahpus Emre ERDEM'in sağlık durumu ve engellilik oranına ilişkin önceki devlet hastanesi raporları ile Kırşehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi raporu arasındaki çelişki hakkında Bakanlığınız bir inceleme başlatmış mıdır?
- 2) Sağlık kuruluşlarının vereceği kararlarda güncel politik atmosferden etkilenilmesini engellemek için herhangi bir çalışmanı bulunmakta mıdır?
- 3) Emre ERDEM'in "bilimsel ölçütlere" uygun, sağlık durumunu ve hastalıklarını net bir biçimde ortaya koyacak "bağımsız" bir sağlık kuruluşuna götürülecek midir?
- 4) Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde görev yapan infaz koruma memurları hakkında, Emre ERDEM'e yönelik işkence ve onur kırıcı söylemler nedeniyle idari veya adli bir soruşturma açılmış mıdır?
- 5) Son beş yılda cezaevlerinde yaşanan ölüm, intihar veya "şüpheli ölüm" vakalarının sayısı kaçtır ve bunların kaç hastaya mahpus kategorisindedir?

- 6) Cezaevlerinde işkence, kötü muamele, tehdit ve psikolojik baskıya ilişkin son beş yılda Bakanlığınıza ulaşan şikâyet sayısı kaçtır? Bu şikâyetlerden kaç hakkında işlem yapılmış, kaç sonuçlandırılmıştır?
- 7) Son beş yıl içerisinde cezaevlerinde düzenlenen “cezanın infazı hayatı için tehlike oluşturmaz” ibareli sağlık raporlarının sayısı kaçtır? Bu raporların illere ve cezaevi türlerine göre dağılımı nedir?